

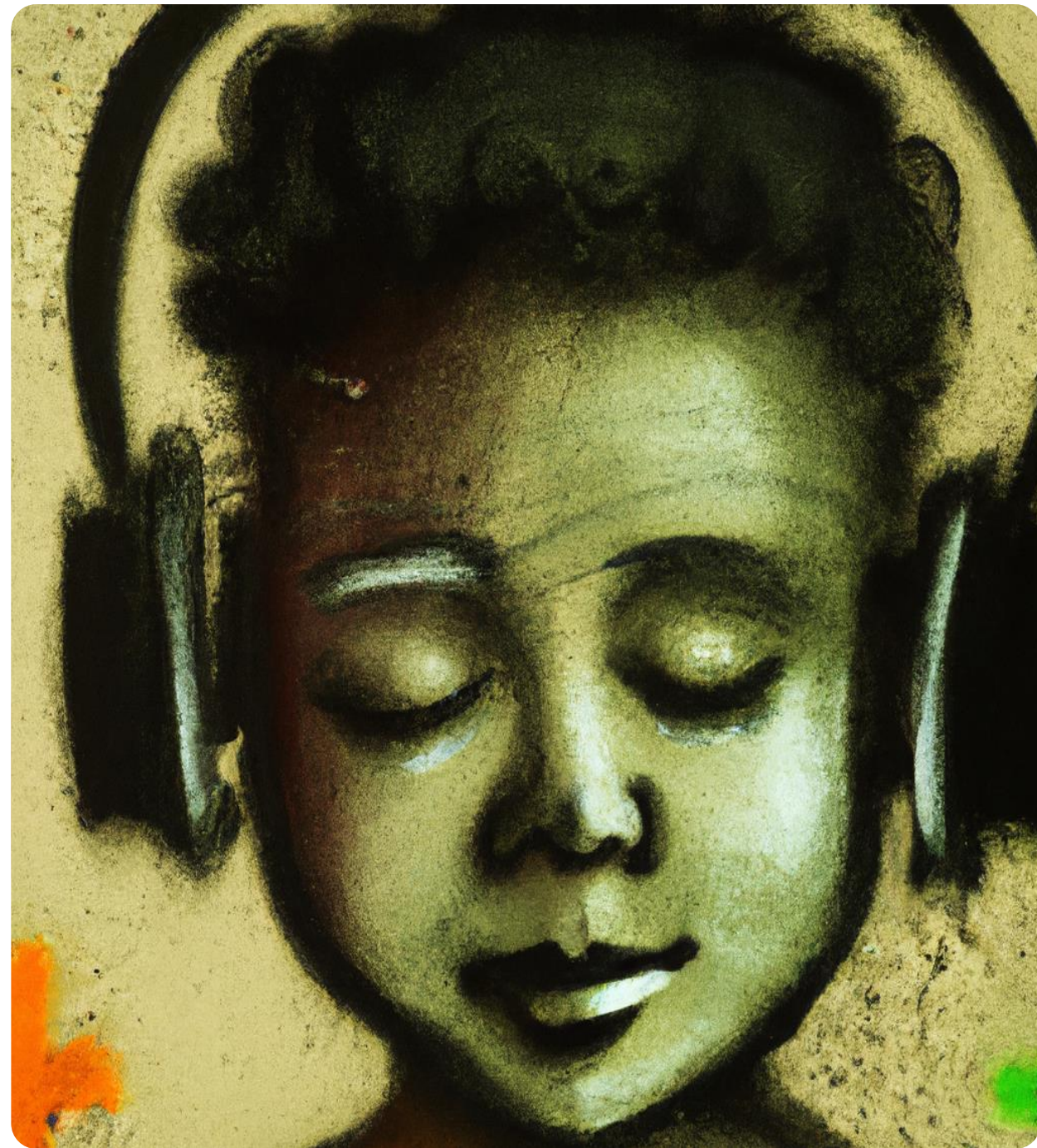
Lydbogsramme

En fleksibel pædagogisk vejledning til
arbejdet med lydbøger

Indskoling

cfu

Lydbogsrammerne er udviklet med inspiration fra serien *Fordybelse i dansk* fra Gyldendal.

Lytteratur i mitcfu.dk – find vej gennem lyden 1b-2c-3a-4a-5b

1 Vi gør os klar

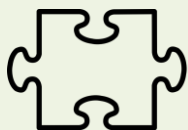
2 Vi lytter og oplever

3 Vi undersøger

4 Vi tolker

5 Vi vurderer og perspektiverer

A Lytteraturkuffert

B Giv lyd

C Lydmosaik

A Lydbiograf

B Lyt og tegn

C Lyttebingo

A Oplæseren –
leg og lyt

B Lyttedetektiv

C Lyttedetektivens
"rejs-dig-op-dans"

A Forside

B Temasætning

C Stumfilm

A Det minder mig om
...

B Hvis hovedpersonen
var min ven ...

C Remediering

1 Vi gør os klar

A Lytteraturkuffert

Skab forventninger til lydbogen ved at pakke en kuffert med genstande, billeder og ord, som spiller en væsentlig rolle i fortællingen. Afspil også mindst én lyd, som er vigtig i historien (brug fx Skoletubes lydarkiv "Find the tune"). Tal med eleverne om de tanker, de får om teksten på baggrund af lytteraturkufferten.

B Giv lyd

Læs lydbogens titel højt et par gange, og tal med eleverne om, hvilke lyde titlen inspirerer til. I makkerpar skal eleverne finde på en lyd, de kommer til at tænke på, og som passer til titlen. De skal nu sige lyden højt nogle gange og finde en bevægelse, der passer til lyden. Vis lyd og bevægelse for hinanden i klassen, og forklar sammenhængen.

C Lydmosaik

Læreren har klargjort ordkort eller strimler med korte sætninger fra lydbogen. Eleverne får hver et ordkort eller en strimmel. Eleverne står i to cirkler, en indercirkel og en ydercirkel vendt mod hinanden. Læs nu ORD/sætning højt for den, der står overfor. Gå et skridt til højre og fortsæt så fremdeles. Fælles i plenum samles idéer til, hvad lydhistorien mon handler om. Er den sjov, uhyggelig, faktuel etc.?

2 Vi lytter og oplever

A Lydbiograf

Find et sted i klasselokalet, hvor det er muligt at sidde/ligge rart. Sluk lyset, og træk gardinerne for, så elevernes synssans har så lidt at arbejde med som muligt. Luk øjnene, så høresansen skærpes. Når der er helt stille, startes lydbogen.

B Lyt og tegn

Eleverne gør sig klar med papir og blyant. Mens de lytter til lydbogen, skal de tegne ting, som kan hjælpe dem med at huske de vigtigste elementer ved historien. Det behøver ikke ligne – når bare tegningerne støtter deres hukommelse.

De kan evt. bruge hjælpearket **Lyttestriben**. Efter lytningen sammenlignes med en makker, og ting kan tilføjes/uddybes.

C Lyttebingo

Inden lytning får alle udleveret en udfyldt bingoplade, som gennemgås i klassen. Pladen skal bruges til at lytte opmærksomt efter bestemte ord eller elementer ved historien, som læreren på forhånd har valgt ud. Eleverne noterer, om de har hørt ordet og kan forklare sammenhængen direkte på bingopladen, der findes som hjælpearket: **Lyttebingo**.

3 Vi undersøger

A Oplæseren – leg og lyd

Et kort og nøje udvalgt lydclip afspilles eller læses højt af læreren og øves i fællesskab. Eleverne er nu sammen i grupper af 3. Nu skal de sige uddraget højt som om man var: en gammel mand, en baby, en dronning osv. Brug hjælpearket **Billedkort til legen**. Slut med i fællesskab at sammenligne med den oprindelige oplæsning. Hvordan lyder vedkommende mest?

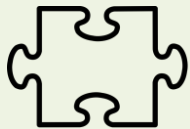
B Lyttedetektiven

Lyt sammen til en bid af oplæserens stemme. Lad eleverne forestille sig, hvordan vedkommende ser ud i virkeligheden. Lad nu eleverne tegne vedkommende. Til sidst viser eleverne tegningen til sidemanden og forklarer, hvad man har tegnet og tænkt med tegningen.

C Lyttedetektivens ”rejs-dig-op-dans”

Nogle lydbøger bruger foruden oplæserens stemme også lydeffekter og underlægningsmusik til at skabe et decideret lyddesign. Lyt til lydbogen sammen i klassen. Når en elev hører eller lægger mærke til en lydeffekt, må vedkommende rejse sig op. Nu stopper læreren afspilningen, og eleven forklarer, hvad vedkommende hørte. Tal i fællesskab om, hvilken effekt lyden havde.

4 Vi tolker

A Forside

Når eleverne læselytter, møder de i udgangspunktet ikke forsiden. Tal i klassen om og se eksempler på gode forsider. Lad herefter eleverne tegne deres eget forslag til en forside.

B Temasætning

HVAD siger bogen om emnet? Lad eleverne tegne eller skrive det vigtigste fra historien på post-its og sæt dem op på tavlen. Se og læs disse i fællesskab og find sammen frem til tekstens omdrejningspunkt/tema.

C Stumfilm

Når lytningen er slut, skal eleverne i grupper vælge en af scenerne fra bogen og spille den som stumfilm for klassen. De skal tænke over, hvordan de uden ord kan gøre det klart, hvem der er hvem, og hvad scenen handler om. Eleverne må gerne benytte rekvisitter, og alle grupper modtager respons fra læreren mindst én gang. Gruppen skal også forberede et argument for, hvorfor scenen er så vigtig.

5 Vi vurderer og perspektiverer

A Det minder mig om ...

Tal i plenum om følgende spørgsmål:

Hvad tænker I om slutningen?
Minder personerne i historien jer om nogle personer, I kender i virkeligheden?
Minder historien jer om noget, der er sket i jeres liv?

B Hvis hovedpersonen var min ven ...

Eleverne skal få deres egne holdninger, erfaringer og livsværdier i spil ved at give gode råd til hoved- og bipersoner i teksten. Alle elever udvælger sig tre af de fiktive personer og afslutter følgende startsætning:

Hvis jeg var dig, ville jeg ...

Tal om elevernes råd, og kår eventuelt det bedste.

C Remediering

Fra lydbog til et andet medie. Eleverne kan lave en tegning, et brev, en sang, en tegneserie eller andet. Lav en udstillingsvæg og præsenter de nye tegninger/tekster for hinanden.

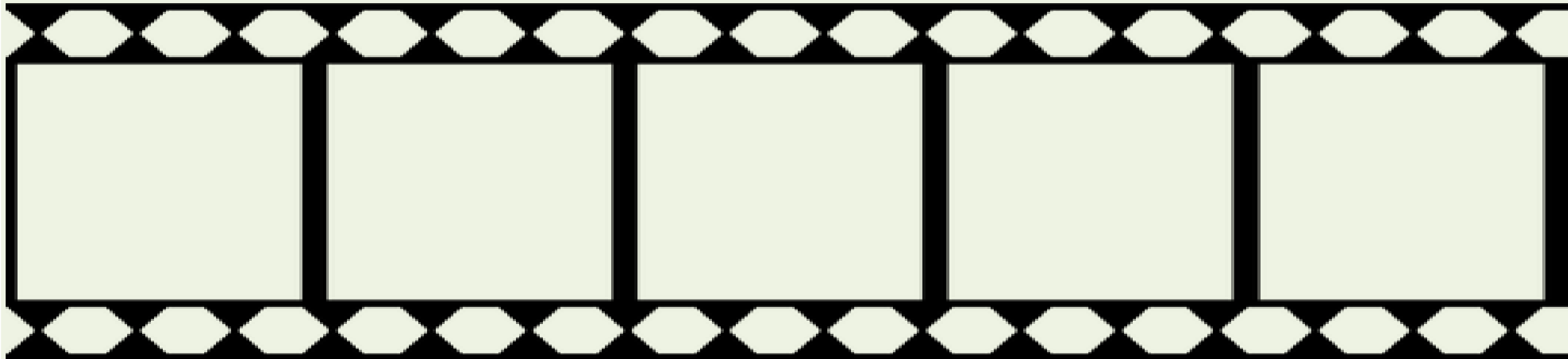
cfu

Hjælpeark

Lyttestriben
Lyttebingo
Billedkort til legen

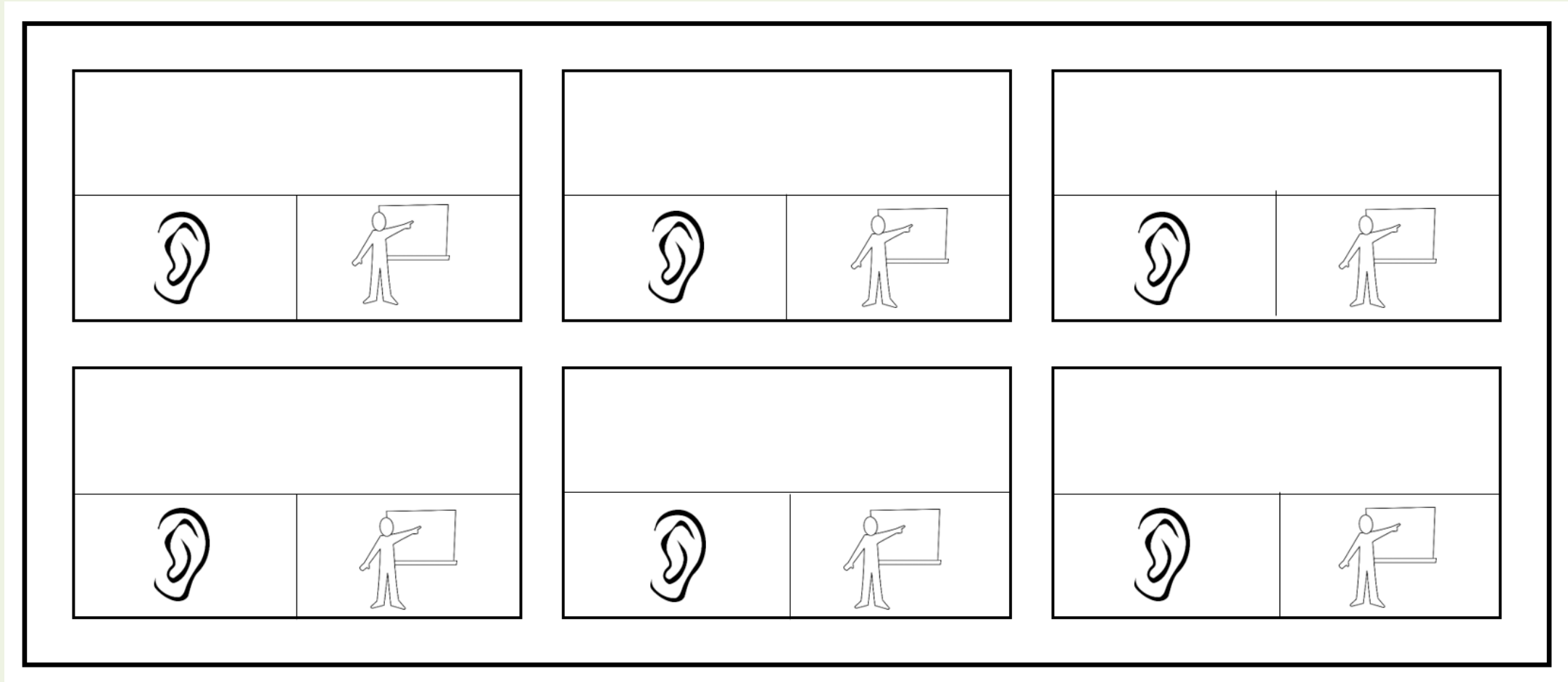

Lyttestriben

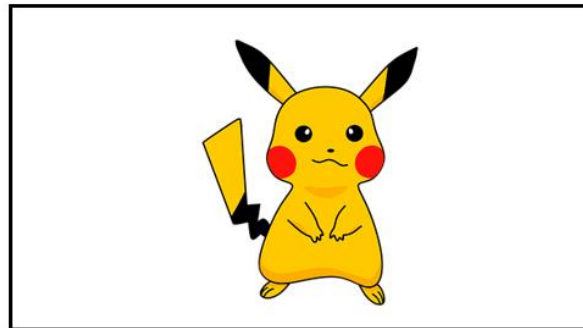
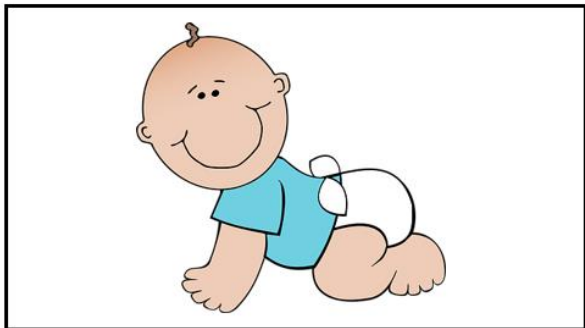
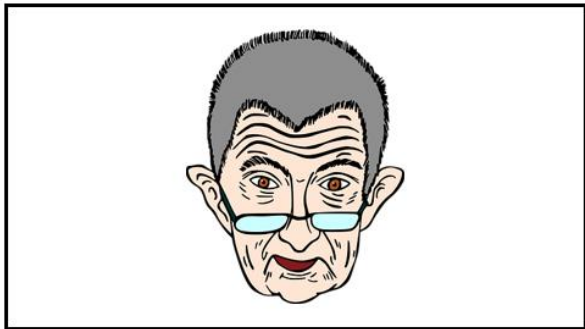

cfu

Lyttebingo

Billedkort til legen

Eksempler på lydbøger til indskolingen

